

SVENSKA JOURNALLEN

MEDLEMS- OCH ORGANISATIONSTIDNING FÖR LÄKARMISSIONEN

PLURA
BJUDER PÅ
SPANSKA
MATRÄTTER

DE SJUNGER
IN PENGAR
TILL BISTÅND

RUWAIDA FLYDDE
FRÅN HOMS

Bor med familjen
i ett litet tält

SOHEILAS CAFÉ

Är bara öppet
för kvinnor

LILL LINDFORS

Om kampen mot orättvisa

Följ med till **Boka online www.duvres.se**

ISRAEL

11-20 okt Israel från norr till söder med Carl-Erik Sahlberg samt Viveka & Hans - Galiléen - Jerusalem - Döda Havet - Eilat

K-Goch Gun-Eva Larsson: 5-15 okt. Stora rundresan
Daniel Viklund och Göran Duveskog 25/10-3/11 Stora rundresan
Jordbruksresan till Israel 30/10-9/11, // Kenya & Tanzania 20/10-3/11
Duveskogs Reseservice AB, Tel 0278-160 05. info@duvres.se

Atremi

Ring 0142-171 00
E-posta info@atremi.se
Läs mer på www.atremi.se Eller skriv

- * Vi skraddarsyr tjänster utifrån Dina önskemål!
- * Vi hjälper Dig från manus till färdig bok!
- * Även små upplagor!

Atremi Axstad Södergård, 595 94 Mjölby

Vill du bli min Skyddsängel?

Ge de övergivna barnen ett hem, en familj och en framtid.

Sätt in din gåva på 90 00 21-7. Skriv "skyddsängel" på talongen. Eller SMS:a ÄNGEL100 till 72 980 så skänker du 100 kronor.

Läkarmissionen
Förändrar framtiden för utsatta människor

Lill Lindfors

"Jag såg lyxen och slummen. Samtidigt. Det väckte ett engagemang."

FOTO: RICKARD L. ERIKSSON

april 2013

12 Vad är ett hem?

Krönikören Annika Hagström funderar på vad som gör ett hem till ett hem. Behövs kanske bara en enda symbol för att markera vad som är hemma?

14 Varmare tält för flyktingar

Libanon är ett vackert land, men för flyktingarna från Syrien i sina tältläger är det lerigt och kallt. Läkarmissionen har hjälpt till att vinterbona tält.

20 Hon kämpar mot skamkultur

När Soheila Fors såg kvinnor som isolerades av hederskulturen i Sverige beslöt hon göra något åt det. Hon startade Tehus, en orientalisk värld av färger och dofter enbart för kvinnor. Här möts kvinnorna av en läkande kärlek.

24 Skola på verandan

I Jennys hem i San Salvadors fattigare områden får trettiosju fyra- till sexåringar lära sig läsa och skriva. Det ger dem en chans att sedan klara den vanliga skolan.

14

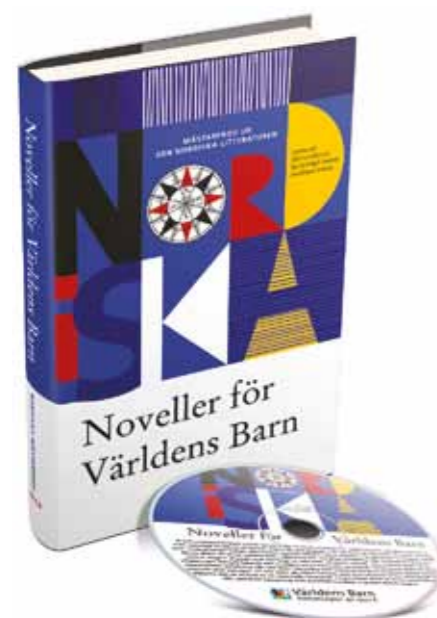

20

24

FOTO: HANS-JÖRGEN RAMSTEDT

Du har väl inte missat årets bästa present, till dig själv, till andra och till Världens Barn!

Dessutom en omtyckt och idealisk gåva för alla slags företag, organisationer och offentliga myndigheter. Boken, inklusive ljudbok, kostar **endast 200 kronor**. Hela **100 kronor går till Världens Barn**. Priset inkluderar moms och frakt. Inga andra avgifter tillkommer.

Köp den genom att sätta in 200 kr/bok på PlusGiro **160 58 86-9** (glöm inte att skriva namn och adress) eller via bokens egen hemsida www.noveller.org

Älskade röster läser årets noveller!

I varje bok finns en cd (i Mp3-format) med alla novellerna inlästa av svenska skådespelare och författare! Lyssna till Pernilla August, Stina Ekblad, Björn Granath, Fredrik Lindström, Torsten Wahlund, med flera.

Stöd Världens Barn – beställ boken idag!

Världens Barn
Radiohjälpen 90 1950-6
www.varldensbarn.se

JOURNALEN

ges ut av Läkarmissionen och är en organisations- och medlemstidning

DIREKTOR: Johan Lilja
ANSVARIG UTGIVARE: Conny Sjöberg
INFORMATION: Eva Nordenstam von Delwig
BISTÅNDSPROJEKT: Ove Gustafsson
MEDLEMS- OCH GIVARSERVICE: info@lakarmissionen.se
POSTADRESS: Läkarmissionen, 162 88 Vällingby
TELEFON: 08-620 02 00 växel
HEMSIDA: www.lakarmissionen.se, www.webaidshop.se

PRODUKTION: Swedmedia
REDAKTÖR: Kerstin Doyle
REDIGERING: Peter Wickberg
KARTOR: Ola Gustafsson
OMSLAGSFOTO: Rickard L. Eriksson
POSTADRESS: Swedmedia/Svenska Journalen, 105 36 Stockholm
E-POSTADRESS: svenskajournalen@swedmedia.se
TELEFON: 08-619 24 00

ANNONSER: Display i Umeå
ANNONSBOKNING: gunilla.johansson@display-umea.se
POSTADRESS: Display/Svenska Journalen, Box 3042, 903 02 Umeå
TELEFON: 090-71 15 18
TRYCKERI: V-TAB, Vimmerby

GÅVOR TILL LÄKARMISSIONEN PÅ PLUSGIRO 90 00 21-7

Följ med på en annorlunda resa

Just nu är min treåring i en fas när han älskar böcker. Alfons Åberg, bokstavsramsor och en urtråkig bok om en telefon är hans favoriter. Och jag tänker när han sitter där om att analfabetism går i arv. Det är något som jag ofta har hört från Läkarmissionsfolk i Latinamerika, när de pratar om vikten av förskolor. Speciellt för barn vars föräldrar är analfabeter. De som inte har en enda bok hemma. Att de redan i första klass kan känna sig utanför, när de märker att de andra barnen verkar veta och kunna. I detta nummer av Svenska Journalen kan du läsa om en förskola som Läkarmissionen stöder. Det är 27-åriga Jenny som öppnat sitt hem för barnen i grannskapet. Föräldrarna är skeptiska

ibland. När tillvaron är extremt tuff kan detta med utbildning kännas väldigt långt borta. Men här sysslar förskolan även med uppsökande verksamhet och pratar igenom situationen med föräldrarna. Ofta får föräldrarna nya perspektiv och börjar prioritera förskola för sina barn. Läkarmissionen bidrar med materialet till förskolan. Bland annat får barnen gratis böcker. Tanken är att böckerna både ska vara roliga och pedagogiska. Och jag förstår att det är bra. När de möter barn som läst om Alfons och tråkiga telefoner i flera års tid, ska de känna att de vet vad det här om böcker och läsning handlar om.

Eva Nordenstam von Delwig
Informationsansvarig på Läkarmissionen

Nu vill Lill ta vara på livet

Schlagerdrottningen Lill Lindfors om sin livslånga kamp

– Jag såg lyxen och slummen. Samtidigt. Det väckte ett engagemang.

Lill Lindfors kom till Rio i Brasilien redan 1966, året då hon vunnit schlagerfestivalen tillsammans med Svante Thuresson. Resan blev startskottet till ett livslångt engagemang mot fattigdom och förtryck.

TEXT: MAJKEN ÖST-SÖDERLUND

FOTO: RICKARD L. ERIKSSON

LILL LINDFORS ÄR EN av Sveriges allra största artister. Hon firade 50 års jubileum förrförra året. Hon har stjärnstatus: Världighet, integritet och en viss distans till media. Det tog ett och ett halvt år att få en intervju med henne. Men när vi väl träffas på hennes kvarterscafé på Östermalm är hon totalt närvarande i mötet. Ögonen glittrar, blicken är nyfiken och hon säger att nu är det personen Lill, eller Maj Lillemor som sitter framför mig, inte produkten Lill Lindfors som står på scen. Hon som producerar skivor, som gör låttexter, som skriver böcker, som ägt teatrar.

Nej, jag vill inte fastna i en enda lång lista på allt hon har gjort. De artiklarna har redan skrivits.

Men ok. Att hon sjungit *Musik ska byggas utav glädje*, *Du är den ende* och *En man i byrån* måste nämnas. Naturligtvis väckte den sistnämnda låten rabalder. Mannen som objekt, nej, så ska det inte vara. Att det finns kaffeflickor, prostituerade och

FOTO: JAN BJÖRSELL, SCANPIX

1966. Lill Lindfors och Svante Thuresson sjunger "Nygammal vals" i svenska melodifestivalen. Det blev den vinnande sången.

lättklädda damer är en sak, men att en kvinna skulle ha en man som hon bara tog fram när hon själv ville. Där gick gränsen.

Den där tappade kjolen hör nog också till när det ska skrivas om Lill. Den som skapade nya regler runt schlagerfinaler. Varken Lill Lindfors eller någon annan får någonsin mer se publikens och inspelningsteamets förfärade ansikten när den oväntade överraskningen dyker upp. Hon snubblade till och kjolen åkte av, men allt var väl inövat. Hon drog i ett snöre och ner föll en ny kjol, det var bara några sekunder hon stod där iklädd en elegant överdel och bara trosor nertill. Numera finns en regel om att ingenting nytt får dyka upp i >>

Lill Lindfors

Bor: På Öland och på Gärdet i Stockholm.
Yrke: Artist, författare till två barnböcker, skådespelare, kompositör, regissör, föredragshållare – talar bland annat om kroppspråk.
Familj: Maken Anders Byström, dottern Petronella och barnbarnet Tindra, bonusbarn och bonusbarnbarn.
Föreningsengagemang: Unicef-ambassadör, aktiv i 1,6 miljonerklubben som arbetar för kvinnors rättigheter, stiftelsen Hemmet vid vägen.
Skivor: Ett fyrtiotal varav många har blivit guldskivor.
Kopplar av med: Rider och går långa, raska promenader.

direktsändning, allt måste presenteras på generalrepetitionen.

Skämtet säger en del om vem Lill är. Finurlig under den där svala ytan.

Hon skrattar när jag frågar om hon är motsägelsefull. Distanserad men med ett stort behov av närhet. Humoristisk och otroligt seriös. Spontan och ytterst väl förberedd.

– Riktigt vem jag är kan jag inte svara på. Det tar ett helt liv att komma underfund med det. Jag har gått kurser i psykosyntes, försöker få ihop alla mina roller, förena dem till ett enda jag.

ATT ANVÄNDA SITT kändis-
skap för att väcka opinion för
orättvisor och missförhåll-
anden är något som blir
allt viktigare för Lill.
Det började redan för
mer än 40 år sedan
då hon kom till
Brasilien för allra

första gången. Hon hade precis vunnit Schlagerfestivalen och blev inbjuden till en jättearena där hon skulle möta andra världsstjärnor.

Men det hon såg var något mer än geniala musiker och fantastiska sångröster. Hon såg orättvisorna, diskrimineringen, förnedringen. Snuskig rikedom jämsides med total misär. Bilderna borrhade sig fast. Hon föddes visserligen i Helsingfors under kriget, men hon växte upp i folkhemmet Sverige – i Näsby Park i en av Stockholms exklusivare förorter – med framtidstro och med starka jämlikhets- och jämställdhetsideal.

Att varje människoliv är lika mycket värt var en sanning som inte stämde i kåkstäderna, som hon passerade på väg upp till lyxvillan där gräddan av världens musikartister samlades. Hon ville göra något. Tillsammans med andra kända svenskar driver hon

stiftelsen Hemmet vid vägen som i dag har tre barnhem i Rio de Janeiro och i Sao Paolo. Hon samlar regelbundet in pengar för att barnen ska ha riktiga toaletter, duschar, skolgång och mat. Hon är medveten om att det behövs politisk förändring, en ny syn på människovärdet, men under tiden kan hon bidra till att några barn får det bättre. Till det behövs pengar.

LILL UTSÅGS TILL Sveriges första Unicef-ambassadör 1998. Hon ville särskilt jobba för barns rättigheter, för flickors rätt till utbildning.

– En flicka med utbildning får helt andra livschanser, hon kan också värna barnen och vara den första i släkten som bryter kedjan av fattigdom, analfabetism och i värsta fall risk för prostitution och utnyttjande.

Men engagemanget har inte enbart handlat om att ge. Lill har också fått väldigt mycket under sina resor, allra mest från Brasilien. Samba och bossanova har blivit hennes signum.

Hon har också blivit inspirerad av afrikansk musik. Redan på 1970-talet

Lill Lindfors

“Riktigt vem jag är kan jag inte svara på. Det tar ett helt liv att komma underfund med det. Jag har gått kurser i psykosyntes, försöker få ihop alla mina roller.”

2010. Lill Lindfors och Tomas Bolme i Allsång på Skansen. 2011. Lill Lindfors med maken Anders Byström. 1998. Lill Lindfors ler framför symbolen för FN:s barnfond Unicef, när hon presenteras som dess svenska barnambassadör.

var hon i Liberia och såg hur barnen för illa när fäderna flyttats till gruvorna för att få arbete.

– Vi sjöng med barnen och skaffade dem instrument. Det handlar om att se deras resurser. Hjälp till självhjälp är alltid den bästa hjälpen. Att möta varandra i respekt, inte i ett ovanifrånperspektiv där det handlar om att jag ska ge och någon annan ta emot.

LILL ÄR TROTS sitt ursvenska namn invandrare, född i Finland med svenska som modersmål. Hon är övertygad om att finlandssvenskar är annorlunda än svenskar. Hon minns inte kriget, eftersom hon föddes 1940, men det finlandssvenska språket finns kvar i henne. När hon ska grunda sig – som hon kallar det – inför ett scenframträdande plockar hon ofta fram sin finlandssvenska. Hon sträcker på sig och börjar prata en välartikulerad Helsingforsdialekt.

– Jag har funderat mycket över det där, vad det är jag kommer åt när jag

tar tillbaka mitt barndomsspråk? Det är andra känslor, andra upplevelser, andra uttrycksätt. Finlandssvenskar är rakt på sak. Inget fjäsk.

Lill är glad över att hon fått det där arvet av att vara rotad och grundad i jorden, att inte flyga iväg alldeles för lätt. Den som ska överleva som artist får inte ha en fallenhet för att

beundra sin egen stjärngloria.

Hon skiljer mellan sig själv och sitt artisteri.

– En del tror att de känner mig bara för att de läst om mig eller sett mig på scenen.

Då är det skönt med barnbarnet Tindra, 8 år, som har en rätt avspänd inställning till kändisskap. En dag frågade hon sin mamma: **”Mor-mor är ju känd, men vad är det hon har gjort egentligen?”**

Lill skrattar och säger att hon tycker mycket om det där citatet.

– De flesta människor har mycket gemensamt. Längtor, rädsor, drömmar. Ju äldre jag blir desto viktigare blir det för mig att hinna träffa mina

riktiga vänner, att hinna tala om för dem vad de betyder för mig, att ta vara på tiden, att inte bara arbeta.

FAST LILL VERKAR inte vara rädd för att åldras. Hela hösten stod hon på scen bredvid en man som var nästan 25 år yngre, de spelade ett par. Hon har hittat det perfekta receptet för att hålla sig ung: Att röra på sig, att umgås med barnbarnet, samt att bli betuttad minst sex till åtta gånger i månaden.

Men vaddå betuttad? Vad menar du?

– En flirt, en blick som visar att jag ser dig. Den fungerar bäst med människor som har samma humor. Ett hemligt samförstånd. Kan vara mellan kvinnor och män, men också mellan barn och vuxna. Det är ingen sexuell invit, det handlar om något annat – samförstånd, gemenskap, värme, medmänsklighet. Det är synd att samhället är så översexualiserat att kvinnors flirtar uppfattas som att de vill ha sex.

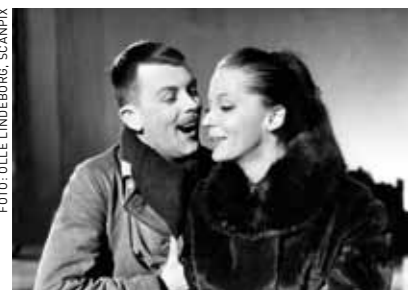
När fotografen tar fram kameran visar Lill vad hon menar med flirt.

– Det är energi, det behöver vi. Alla människor. Jämt. ■

Lill Lindfors

”Ju äldre jag blir desto viktigare blir det för mig att hinna träffa mina riktiga vänner, att hinna tala om för dem vad de betyder för mig, att ta vara på tiden, att inte bara arbeta.”

1963. Sven-Bertil Taube och Lill Lindfors. 1968. Lill Lindfors visar stolt upp sin diamant-LP för ”Du är den ende”. 1965. Lill Lindfors och Tony de Costa hoppar högt i samband med presentationen av de medverkande i musikalen ”West side story”.

FOTO: HANS-JÖRGEN RAMSTEDT

En tidigare barnslav får lära sig sy på Freedom House i Etiopien

■ Bilden kommer från Etiopien och Freedom House där befriade barnslavar får lära sig nya yrken för att kunna försörja sig. Tjejerna får till exempel lära sig sy. Det var en väldigt trevlig

stämning på centret och man kände att både lärare och ungdomar var väldigt entusiastiska.

HANS-JÖRGEN RAMSTEDT

Större delen av sin fritid ägnar Annika Brorsson åt musik.

Pengarna från konserten i Västra Frölunda går till Läkarmissionens arbete bland utsatta barn.

Mats Backlund (överst), och Anna Stadling.

“Det är en hälsokur att sjunga i kör”

För Annika Brorsson är det andra gången hon sjunger med i Sång för livet-kören

Under årens lopp är det tusentals körsångare som har varit med i Sång för livet. Under tio års tid var körkonserter med kända artister en återkommande aktivitet i Globen i Stockholm, men de senaste åren har Sång för livet varit på turné ute i landet.

TEXT: EVA NORDENSTAM VON DELWIG

FOTO: TOMAS OHLSSON

ANNIKA BRORSSON var en av körsångarna i Västra Frölunda.

– Jag har hållit på med körsång

sedan jag var sju år, gått musikgymnasium och tagit sånglektioner med mera, berättar hon.

Annika kommer från Herrestads församlings körer i Uddevalla. Hon jobbar som förskolechef på en Montessoriförskola. Men hela hennes fritid består av sång och musik. Hon har körer och kvartetter av olika slag, och de senaste sex somrarna har hon gått en kör- och dirigentkurs på Ljungskile folkhögskola.

– Det är en hälsokur att sjunga i kör. Det minskar stresshormonerna och man kopplar av. Jag brukar säga att det är mumma för själen.

Det är andra gången som Annika är

med i Sång för livet. Första gången var på jubileumskonserten i Globen med tretusen andra körsångare.

– Det är ju väldigt häftigt att känna att man är flera tusen i kören. Men samtidigt kan jag ju känna i dag, med färre sångare, att jag gör mer nytta, säger hon.

FÖR DET ÄR klart att Annika hör till de mest vana sångarna i dagens kör i Västra Frölunda. Hon brukar sjunga i den stämman där hon bäst behövs, men föredrar första altstämman.

– Det som är bra med stora körer är att de sångare som är väldigt säkra kan lyfta och ge mod till dem som

eventuellt är lite osäkra och så blir resultatet bra.

DE OLIKA KÖRERNA får materialet och övar för sig och sen träffas den stora kören för repetitioner under ledning av Mats Backlund. Det är alltid med någon gästartist och i Västra Frölunda är det Anna Stadling som sjunger.

– För mig är det inte jätteviktigt vilken artist som är med. Jag är allätare. Men det viktiga är att artisten är engagerad och vill göra en konsert tillsammans med oss. Anna är fantastisk med detta. Sen är ju körledaren enormt viktig och Mats är en oerhört inspirerande och tydlig ledare, säger Annika.

Dock är den stora kören inte så stor som den skulle vara. I Västra Frölunda var cirka 150 medlemmar anmälda, men konserten hölls mitt i influensatider och kören var rejält desarmerad.

– BARA FRÅN OSS i Herrestad skulle vi ha åkt 60 stycken men blev 46. Men jag tycker ändå att den här kören låter fantastiskt bra, säger Annika.

I vanliga fall brukar Annikas man och tonårsdöttrar följa med och lyssna. Även hennes mamma och pappa, men den här gången är de hemma. Det är ändå nio mil mellan Uddevalla och Västra Frölunda.

– Vi ska göra den här konserten i

Herrestads församling lite senare. Då får de komma och lyssna istället.

KÖREN FÅR inget betalt för att de är med. Däremot betalar de en anmälningsavgift och har med sig eget fika. Pengarna från konserten går till Läkarmissionens arbete bland utsatta barn.

– Jag visste inte mycket om Läkarmissionen innan jag var med i ”Sång för livet” men jag har blivit väldigt nyfiken och lär mig successivt mer och mer om det fantastiska arbete som görs. Att det går till välgörenhet känns ju alltid väldigt bra, säger Annika. ■

Vad är egentligen ett hem?

Vad är ett hem? Frågan kan synas enkel att svara på, men för mig har begreppet blivit aningen komplicerat på sistone. Ordet hem har sådan laddning, visar det sig.

Var känner du dig hemma? Svaret på frågan är inte helt enkel.

Anledningen till mina reflektioner över hemmet är ett besök hos en av våra mest kända skådespelare. En kvinna som haft ett rikt och framgångsrikt liv, varit stor stjärna både hemma och borta i Hollywood.

När jag kommer in i hennes hem blir jag omtumlad av alla minnen.

Konst, inramade foton, prydnadssaker, blomsteruppsättningar, mattor och gardiner som påminner om scenografier för Ibsen- eller Strindbergspjäser. Soffor och fätöljer med stora mjuka kuddar. En varm och hemtrevlig miljö även om den får mig att känna mig som en kusin från landet. Ett riktigt hem, tänker jag.

Medan jag skriver detta ringer telefonen. Det är min vän författaren i luren. Jag ställer frågan till honom: Vad är ett hem för dig?

Blixtnsabbt svarar han. "Det är där jag skriver" Så funderar han en stund och tillägger: "Hem är dit man kan komma tillbaka. Hem är startpunkten för språnget. Hem är där man inte fastnar."

ETT RIKTIGT HEM. Det var så jag uppfattade skådespelarens varma och ombonade våning. Kanske var det därför motbilden blev så tydlig. Den jag fick när jag talade med min son i Tokyo, via Skype, och kunde se det spartanska rummet bakom honom. Madrasser direkt på tatamimattor på golvet. Ingen soffa, ingen tv, inget soffbord. Hightechprylar och sladdar. Som ett pojkrum. Mitt lilla barnbarn, två år gammal, redan van vid Ipaden sprang omkring i bakgrunden. En kort stund blev han stående framför datorn och kunde se att farmor fanns på skärmen och kunde vinka till honom.

Jag frågade min son om den enkla möbleringen. Även hans svar kom snabbt "Det ger en

stor frihet. Vi kanske flyttar i morgon och då är det skönt att inte ha för mycket prylar".

Vad är ett hem?

Min granne på landet, hon som en gång fick oss att flytta ut i det gröna, har flyttat. Hon som hade ett stort hus, med sängplatser åt alla gästerna, uthus och växthus med dignande tomatplantor, trädgård med rosor och äppelträd. Hon har flyttat till en lättskött lägenhet med balkong. Bara en bråkdel av alla hennes saker fick plats. Huset där vi firat så många midsomrar är sålt och jag kan se när jag far förbi att de nya ägarna kastat ut all inredning på gården. De vill ha ljus och fräscht.

När jag talar med min granne där hon sitter i sin nya lägenhet är det dubbla känslor som blottas. Skönt att slippa allt jobb med hus och trädgård, men trist att inte kunna ha gäster och stora fester. Hon undrar om hon gjorde rätt.

Vad är ett hem? När är det dags att flytta? Vad betyder det för en gammal människa att känna igen sig bland alla saker som samlats genom åren?

JAG GÖR ETT BESÖK på ett äldreboende i min närhet. Ser att dörren står på glänt till ett av rummen och kan inte låta bli att kika in.

Moraklockan i hörnet slår tre slag. Det tunga ekbordet med foton får knappt rum intill sängen. Tavlan med hjortmotivet ser för stor ut på den lilla ytan ovanför sängen. Ett komprimerat hem.

När jag kommer hem till mig själv påminns jag om att min egen mamma var mån om att alltid hänga upp en tavla som föreställde Esbjergs hamn där vi bodde. Esberg har hennes hemstad, Danmark hennes hemland. Nu är tavlan min.

Min vän säger att han har sin mammas brödspade upphängd på väggen i arbetsrummet.

Kanske behövs det bara en liten symbol för att markera var hemma är?

Annika Hagström

Journalist, programledare och författare. Hon har varit gästprofessor vid Institutionen för journalistik och masskommunikation, JMG, i Göteborg.

Hallå där Celina Iba, 29 år, som fått plantor i Läkarmissionens trädplanteringsprojekt i Sydsudan.

– Vad har du fått för plantor?

Det är bland annat avokado, jackfrukt, citron och guanabanen. Jag fick mina första plantor 2007 och alla träd ger frukt nu.

– Har du fortfarande kontakt med projektet?

Det är inte bara utdelning av trädplantor som ingår. Jag har fått lära mig mycket om jordbrukstekniker av olika slag. Sen finns det också en del undervisning om företagande som jag har god nytta av.

– Hur ser ditt liv ut idag?
Min man och jag hade levt

som flyktingar i Uganda i många år men kom tillbaka 2006. Vi har ett eget barn och fyra adoptivbarn som en släkting inte kunde ta hand om. Frukten använder jag i hushållet och säljer på marknaden.

– Vad drömmer du om framåt?

Förutom fruktörsäljningen har jag börjat odla egna trädplantor i min trädgård för att även kunna sälja dem. Min plan är att det ska kunna ge tillräckligt med inkomst för att betala mina barns skolvavgifter och så småningom bygga ett hus åt oss.

Skojiga lekar ska spridas i byarna

■ Lek är något man lätt kan ta för givet, men i Afrika har många vuxna glömt hur man leker. Det menar Monica Woodhouse som är föreståndare för Läkarmissionens projekt "Ge ett barn en familj", som hittar fosterföräldrar åt övergivna barn. Monica har nu satt sin egen personal i en lekkurs. Skoj har länge varit ett viktigt inslag i barnens rehabilitering på centret i Sydafrika, men nu ska de satsa på att sprida leken ut till byarna och till de nya fosterföräldrarna.

Läkarmissionen och Mäklarringen i samarbete

■ Läkarmissionen och Mäklarringen inleder ett omfattande samarbete där mäklarkontor över hela Sverige bidrar till ett av Läkarmissionens biståndsprojekt i Moçambique. Varje gång Mäklarringen säljer en bostad skänker de pengar i säljarens namn för att stödja ett projekt riktat till barn i den hårt aidsdrabbade och fattiga Manica-provinsen och hjälper dem till en ny familj.
– Vi har märkt av ett starkt engagemang ute på våra lo-

kalkontor för den här typen av projekt. Vårt hjärta slår för Läkarmissionens arbete, säger Mats Limnefelt, vd för Mäklarringen.

Johan Lilja är direktor för Läkarmissionen och väldigt glad över samarbetet.

– Ju fler som är med och bidrar, desto fler barn kan få en bättre framtid. Vi kommer att följa insamlingen med stort intresse och stor tacksamhet, säger Johan Lilja, direktor för Läkarmissionen.

20 miljoner

Så mycket fick Läkarmissionen ta emot 2012 som testamentesgåvor

Hindrade sin syster från att könsstympas

■ Läkarmissionen stöder ett arbete mot könsstympning i Kenya. I projektet arbetar de med drama, sång och dans för att lyfta frågan. Allan deltog i ett drama och spelade en pappa som ville att hans dotter skulle könsstympas, men som ändrade sig när han fick mer kunskap om vad ingreppet innebar. Detta gjorde att Allan började fundera på sin lillasyster. Mamman är död. Hans pappa kunde tänka sig låta lillasyster slippa könsstympning, men inte Allans farmor. Så Allan gjorde allt för att övertala henne och till slut gick det.

Allan räddade sin syster.

LIBANON

“Jag vågar inte återvända”

25-åriga Ruwaida flydde med familjen från Syrien till Libanon

Det finns inga FN-läger för dem som flytt undan inbördeskriget i Syrien till Libanon. Istället hyr tusentals flyktingfamiljer en “tältplats” hos någon lokal markägare – och tvingas klara sig bäst de kan.

TEXT: CONNY SJÖBERG

FOTO: HANS-JÖRGEN RAMSTEDT

Ruwaida har flytt inbördeskriget i Syrien och bor nu tillsammans med sin man och deras två små pojkar, 2,5 och 1,5 år, i ett tältläger.

Trots att Ruwaida tycker att livet i lägret är väldigt påfrestande, med ständigt tvättande av barnens kläder i kallvatten, är det inte tal om att återvända hem till Syrien.

Femåriga Nagam går stolt runt med sin väska. "Det var mycket bättre hemma", säger hon.

LIBANON ÄR VACKERT. Var man än befinner sig i det lilla landet, stort som Östergötland, ser man antingen höga berg eller havet. Ofta båda delarna.

Men de tusentals syrisk familjer som har kommit hit det senaste halvåret, är inte här som turister. De är på flykt.

25-åriga Ruwaida bor tillsammans med sin man och deras två små pojkar, 2,5 och 1,5 år gamla, i ett tältläger utanför staden Ghazze i Bekaa-dalen i östra Libanon. Gränsen till Syrien är bara några mil bort.

När vi kommer på besök håller hon på att tvätta kläder, i ett fat med kallvatten.

– Det är hopplöst. Två minuter efter att jag har satt på pojkarna rena kläder är de leriga och smutsiga igen, suckar hon och visar med en uppgiven gest på hur blött och lerigt det är på marken framför tältet.

– I dag är det soligt och ganska

varmt, men för det mesta tar det två-tre dagar innan tvätten har torkat, tillägger hon.

De kom hit i höstas, efter att ha flytt från sitt hem i den syrisk staden Homs, som ligger cirka femton mil norrut. Hon verkar så trött och

Ruwaida

"Två minuter efter att jag har satt på pojkarna rena kläder är de leriga och smutsiga igen."

uppgiven att jag inte kan låta bli att fråga henne "Om din man skulle säga att i morgon återvänder vi hem igen – skulle du följa med då?"

– Aldrig, svarar hon blixtnabbt. Jag vägar inte återvända. Det är inte säkert för barnen.

Här i utkanten av Ghazze finns

det cirka 450 flyktingfamiljer. De bor lite utspritt i små tältläger med 20–40 tält. Marken ägs av lokala bönder och familjerna har fått betala motsvarande 1 500 kronor i hyra för sin "tältplats".

På några ställen finns det tillgång till el – för den som kan betala. "Det kostar 30 US-dollar i månaden, om man vill ha lyse i tältet", berättar en familj.

HÄR FINNS BARA små, informella flyktingläger. Inga stora FN-läger som i Turkiet och Jordanien. Orsaken är politisk och mycket känslig i Libanon, som i början på 1970-talet tog emot stora grupper palestinier, som då flydde från Jordanien efter en våldsam konflikt med kung Husseins regim.

Palestinierna flyttade in i de många läger som redan fanns runt om i Libanon sedan tidigare. Vissa grupper bland dem var beväpnade, vilket ledde till ökade spänningar och till slut blev det den tändande gnistan för ett

blodigt inbördeskrig i Libanon, som rasade från 1975 fram till början på 1980-talet.

Eftersom Libanon som stat är baserat på en formell maktindelning mellan kristna, sunniter och shia-muslimer, skulle en mer permanent och officiell närvaro av hundratusentals syrier, varav merparten är muslimer, kunna rubba denna känsliga balans. Och dessutom riskera att dra in Libanon i det syrisk inbördeskriget.

Därför har Libanon hittills sagt nej till FN och andra som velat upprätta mer organiserade läger, med ordentlig tillgång till mat, vatten, toaletter och skolor för barnen.

NÄR LÄKARMISSIONEN STRAX före julen 2012 drog igång en hjälpinsats tillsammans med schweiziska Medair och en lokal libanesisk organisation, handlade det om att välja ut ett antal befintliga tältläger, och att hjälpa

familjerna där att "vinterbona" sina tält, med hjälp av tjock vinylplast, isoleringsmaterial och vedeldade kaminer.

– I början hade vi en fantastisk tur med vädret. Det var relativt mildt och torrt när vi förmedlade hjälp till de första 700–800 familjerna. Men i mit-

Medairs Andrew

"Alla vägar var avstängda i flera dygn och runt tälten låg det flera decimeter blöt nysnö."

ten på januari drabbades hela området av den värsta snöstormen på många år. Alla vägar var avstängda i flera dygn och runt tälten låg det flera decimeter blöt nysnö, berättar Medairs Andrew Robinson, med mångårig erfarenhet från katastrofinsatser i bland annat Afghanistan.

– Ovädret övergick sedan i kraftiga regn, vilket orsakade stora översvämningar i lägret, tillägger han.

NÄR VI BESÖKER ett tältläger utanför staden Zahle, kommer just översvämningen på tal. Precis intill lägret rinner en stor bäck, som svämmade över rejält den gången.

– Vi hade över en halvmeter vatten inne i tälten, när det var som värst. Jag var tvungen att bära våra två minsta barn hela tiden, för de skulle ha drunknat annars, berättar en pappa och skakar på huvudet åt minnet.

– Allt blev givetvis genomblött och det tog över en vecka innan det började bli någorlunda torrt igen, fyller grannen i.

Nu syns inga direkta spår av det. Istället vill alla bjuda in oss på te, som den traditionella gästfriheten kräver. Men det är också ett sätt att visa sin tacksamhet för den hjälp de har fått.

Hälften av alla syriska flyktingar i Libanon är barn. De tillåts inte att gå i de lokala skolorna och tvingas fördriva dagarna i närheten av tältlägret.

Vår lokale tolk insisterar på att vi, trots brist på tid, ska tacka ja.

– Det är nog det enda de har råd att bjuda oss på. Men det är viktigt för deras självkänsla att vi tackar ja. De känner sig så förnedrade att behöva bo och ha det så här, förklarar han.

SAMTALEN INNE I tälten bekräftar hans ord. De berättar om vad de har lämnat efter sig i Syrien. ”Även om vi inte alls var rika, så hade vi allt man behöver. Nu har vi inte en aning om huset eller våra möbler finns kvar. Vi tog bara med oss de kläder och småsaker som fick plats i väskorna”.

De flesta av dem kommer från städer som ligger fem-tio mil in på den syriska sidan. De tog sig till gränsen i taxi eller med buss, fick köa i timmar och tvingades ibland betala mutor, för att ta sig in i Libanon.

Tack vare mobiltelefoner fick de kontakt med för detta grannar eller

släktingar som redan befann sig här. På så sätt letade de sig fram till läger där det fanns plats för ett tält till. Under tiden som de skaffade material och satte upp sitt eget ”tältskyl”, fick de bo hos någon grannfamilj.

Trots att de flesta familjer består av 8-10 personer, varav hälften är barn, är det uppenbart att man delar med sig av det lilla man har, när nya familjer anländer. Ett fint bevis på att solidaritet kan fungera även under svåra förhållanden.

NU NÄR VINTERN sakta men säkert har övergått i vår, är den dagliga tillvaron lite bättre för flyktingarna. Dels är det inte längre lika kallt på nätterna, men framför allt kan en del av männen få jobb ute på fälten i den bördiga Bekaa-dalen.

Vissa av männen har även tidigare jobbat här under sommarhalvåret, för att sedan åka hem till familjen och hu-

set i Syrien under vintern, där de då har levt på pengarna de tjänat i Libanon.

– Eftersom alla priser var lägre i Syrien, gick det bra, förklarar en av männen i Ghazze. Men här i Libanon är det svårt att klara sig. Allt är så dyrt.

DE NYANLÄNDA flyktingfamiljerna har som regel med sig lite pengar när de kommer hit. Men ganska snart börjar de egna resurserna tryta. Många har handlat på kredit och hoppas kunna betala av på det, om de får jobb nu. Bara en del familjer har lyckats registrera sig som flyktingar hos FN, vilket är ett krav för att få mathjälp den vägen.

Därför förblir insatser som den som Läkarmissionen just nu genomför skillnaden mellan hopp och förtvivlan.

På frågan om när de tror att de kan återvända hem igen, svarar alla: ”Endast Gud vet.” Själva tar de en dag i taget. ■

Gåvor som räddar liv

WEBIDSHOP ÄR Läkarmissionens biståndsbutik på nätet. Här går det att köpa saker som räddar liv, hjälper fattiga till en värdig tillvaro eller ger vård till den som annars inte skulle få den möjligheten.

Alla gåvor är ”på riktigt” och därför kan produkter ta slut. Det är Läkarmissionens partner ute i fält som bestämmer antalet. Det baserar sig på vilken kapacitet som finns. Till exempel hur många skolplatser en skola har, hur många sjukhussängar som finns på ett sjukhus eller hur många grisar som går att distribuera på ett bra sätt.

Den som har köpt en produkt kan skriva ut ett gåvobevis på sin skrivare hemma, eller beställa en utskrift från Läkarmissionens kontor. Många använder WebaidShop som presentbutik och uppvaktar vänner och familj med en verkligt meningsfull present. Andra handlar konkret bistånd på nätet som ett sätt att hjälpa till. ■

Vi frågade några givare varför de valde att handla en andel av en vattenbrunn i WebaidShop

David Bengtsson

– Vi fokuserar ofta på den egna materiella standarden och det egna välmåendet. Jag har alltid haft ett stort intresse för samhällsbyggnadsfrågor och bistånd och en vilja att bistå med det jag kan. Jag har ett engagemang för Afrika och rent vatten är en förutsättning för ett dragligt liv och god hälsa. Att få hjälpa medmänniskor till en bättre framtid känns självklart. ■

Birgit Nordahl

– Brunnar känns väldigt angeläget eftersom friskt vatten är outhärligt och alltför många dör i brist på just den varan. Just den här gången var det ingen i släkten som fick det fina gåvobeviset, men jag har använt mig av gåvobeviset vid många tidigare tillfällen där biståndsgåvor känns mycket sundare än traditionella presenter, som kanske inte kommer till användning. ■

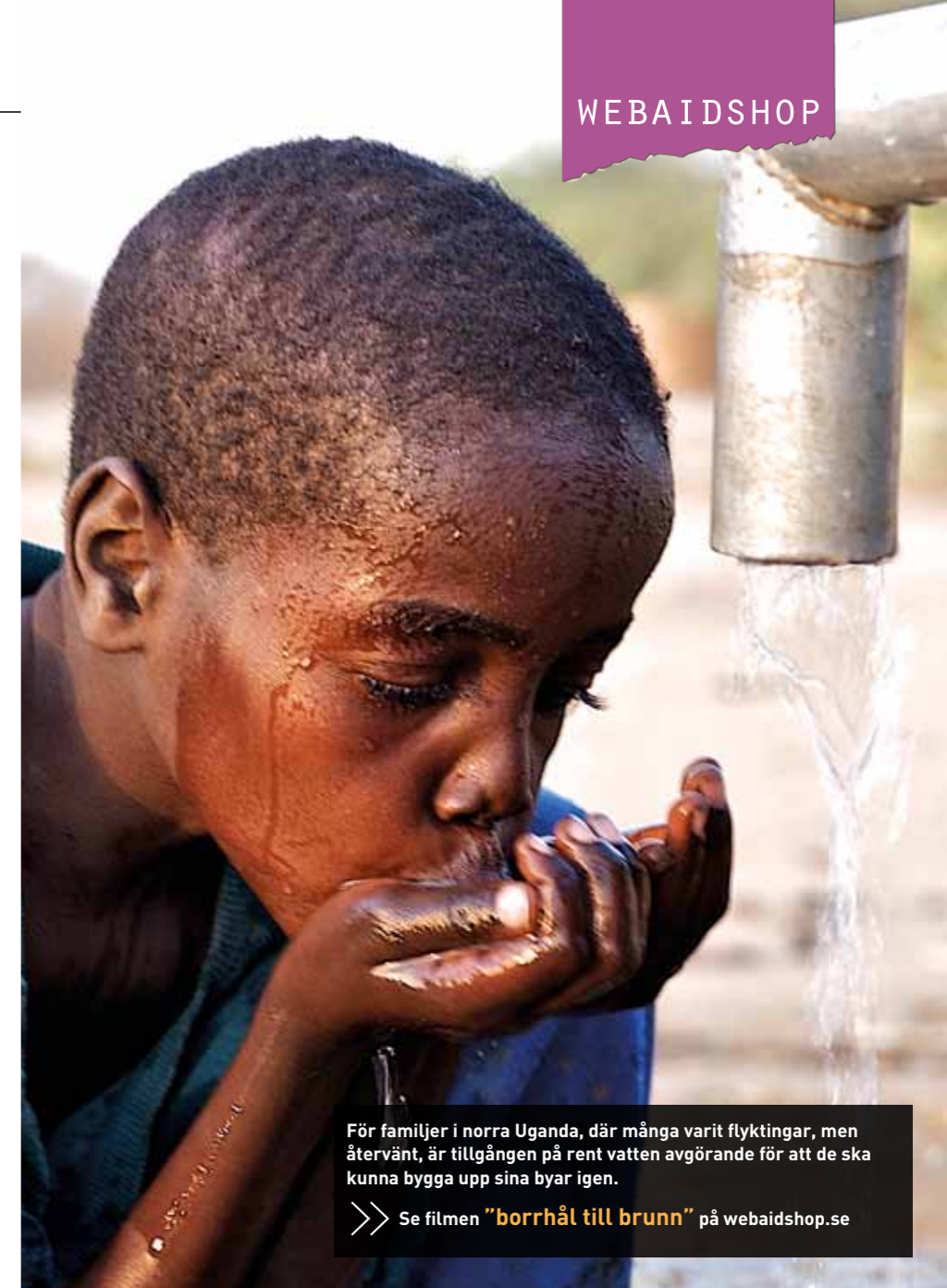
Erik Holke

– Gåvan var en julkapp till mina föräldrar som har vad de behöver materiellt sett. De har alltid haft stort hjärta för behövande och ganska lite intresse för ännu en prydnadssak som står och samlar damm. Min far har varit ingenjör och mor sjuksköterska/vårdlärare så brunnsborrning passade väl in på en enkel teknisk lösning på ett viktigt hälsoproblem. ■

Helena Wingbrant

– Jag tycker att det känns mer livsnära att ge pengar till ett specifikt ändamål än att bara ge en summa till något mer övergripande, och Läkarmissionen verkar vara en bra organisation. – Alla vi människor är ju i så stort behov av vatten! Här är det en självklarhet, vi kan nog inte ens föreställa oss hur det är att vara utan det ens under en kort period. ■

För familjer i norra Uganda, där många varit flyktingar, men återvänt, är tillgången på rent vatten avgörande för att de ska kunna bygga upp sina byar igen.

➤ Se filmen **”borrhål till brunn”** på webaidshop.se

SOHEILA VÄRMER KVINNOR

Iranfödda Soheila Fors kom till en främmande värld när hon landade i Sverige. I dag har hon vant sig vid svensk vinter och svensk frihet och är djupt engagerad i att hjälpa kvinnor vars frihet begränsas av hedersvåld. Tehusen i Karlskoga och Karlstad är ett led i detta.

TEXT: KERSTIN DOYLE

FOTO: JOSEFIN CASTERYD

**Därför
öppnade
gerillasoldaten
Soheila Fors
tehus i Sverige**

DET FÖRSTA TEHuset i Karlskoga öppnade 2010. Nyligen öppnades ett i Karlstad och Soheila drömmer om flera över hela Sverige. Flera kommuner är intresserade.

Hon driver tehusen genom den ideella föreningen Khatoon. Khatoon är kurdiska och betyder ”stark och självständig kvinna”, en beteckning som passar på Soheila. Hon har gått från rik och skyddad, kurdisk adelsflicka i Iran, till gerillasoldat, till misshandlad fru, till isolerad och hårt medicinerad invandrare i Sverige. Och rest sig igen.

Soheila Fors är i dag omgitt med baptistpastor Kjell Fors och har varit kommunpolitiker för Kristdemokraterna, men på tehusen pratas varken politik eller religion. De är

en kvinnovärld med orientaliska färger, dofter och tjocka mattor, och hit tillåts kvinnorna gå för att männen är bannlysta.

– Många får inte ens gå ut själva, de blir sittande hemma, isolerade. Jag känner igen mig för när jag kom till Sverige kunde jag inte språket, kände inte kulturen och var ovan vid klimatet. Jag blev fullständigt isolerad.

– Till tehusen kan de komma och känna sig trygga.

FLERA KVINNOR ÄR muslimer, men inte alla. Tolv nationer och fyra världsreligioner finns representerade bland de 90-tal kvinnor som kommer varje dag. De möts av kärlek som får dem att må bättre och bättre. Soheila berättar om en kvinna som led så svårt av fibromyalgi och hon inte ens kunde hålla i en kopp. I dag är hon besvärsfri och anställd i verksamheten på heltid.

– Psykologer undrar vad jag har för metod, säger Soheila och skrattar.

Hon ser ständigt bevis på hederskultur. ”En skamkultur” säger hon om hur dessa kvinnor blir misshandlade av sina män eller utstötta ur sina familjer. Nu har föreningen Khatoon med stöd av många välvilliga öppnat

Dokumentet som styrker Soheilas identitet som prinsessa av Kalhor. Här kallas hon Mah Dokht Soheila Davoodian-Gilan.

– Tehusen är en välkomnande plats för kvinnor från länder som Egypten, Syrien eller Marocko. Hit får de komma för att inga män är här och här bryts deras isolering, säger Soheila Fors som själv var fullständigt isolerad och utlämnad till sin dåvarande man när hon kom till Sverige.

”Saras hus”, Sveriges första skyddade boende för hedersvåldsutsatta kvinnor. Här får de en fristad.

SOHEILA ÄR FULL AV drömmar och planer. Khatoon har nu köpt en mattfabrik i Turkiet och forslat vävstolarna med lastbil till tehusets lokaler för att kvinnor ska hitta en försörjning med att väva mattor. Nästa steg är att starta ett orientaliskt bageri.

– Jag älskar Sverige och friheten här! utbrister hon.

Men Sverige förändras snabbt. Tehusen är jätteviktiga, menar hon, för att kvinnor som kommer till Sverige ska lära sig språket, få kunskap om sina rättigheter och kunna bryta sin isolering. Men det är också viktigt att politiker agerar, det sker alltför långsamt i dag, tycker hon.

– Hederskulturen handlar om manligt förtryck mot kvinnor och barn, men också makt. Det svenska samhället lägger sig platt för man är

Soheila Fors

”Det kan göra ont på vägen, ont överallt, men känslan när man kommer upp och får dra in den friska luften, det är min belöning.”

rädd att verka intolerant, och då accepterar man istället ett beteende som är fruktansvärt intolerant.

Soheila har sett kvinnor som blivit brända med strykjärn på delar av kroppen som inte syns, Khatoon har fått hjälpa kvinnor att fly.

Det Soheila gör är inte ofarligt. Hon har blivit hotad flera gånger för att hon ”förstör våra kvinnor” och någon har försökt köra på henne och hon har tvingats ha polisskydd.

– En kvinna, eller flicka, har alltid fel, säger hon. Det är männen som bestämmer och definierar värderingarna. När en flicka bryter mot traditionen

blir trycket på henne oerhört. Det är ingen slump att flickor med invandrarbakgrund faller från balkonger, och det borde vara självklart att polisen skickar dit en stor styrka som förhör familjemedlemmarna var för sig och inte godtar en pappas förklaring att hon föll när hon skakade mattor.

SOHEILA VILL INFORMERA och skapa opinion. Hon tar alla möjligheter att tala om hedersvåldet och tehusen. Det är svårt att förstå hur hon hinner och orkar, och hon medger att det är tufft ibland. Det är som en ständig bergsklättring.

– Det kan göra ont på vägen, ont överallt, men känslan när man kommer upp och får dra in den friska luften, det är min belöning.

Det sker när hon kunnat göra skillnad för någon kvinna. Men sedan börjar klättringen igen, varje dag är det nya utmaningar, nya människöden och nya möten. ■

Ge bort kycklingar i påsk

100 kronor ger:

- 25 kycklingar
- gödning
- diverse verktyg
- en mindre utbildning i djurhållning och konsten att driva ett mindre företag

■ Påsken är en tid när vi äter mycket ägg och då passar det väl utmärkt att tänka på familjer i fattiga delar av San Salvador? 100 kronor att lägga i påskägget, eller att äggkompensera för sig själv.

För familjen Gonzalez som bor i ett av de fattigare områdena i San Salvador har kycklingarna erbjudit helt nya möjligheter. För första gången i livet tjänar de egna pengar och har en möjlighet att planera för framtiden. För de fyra barnen innebär familjens förbättrade ekonomi att de kan få en ordentlig utbildning.

Krysslösning feb 2013

Det har kommit önskemål från läsare att få facit på korsordet. Så här kommer det rätta svaret på korsordet i februari. Vinnarna hittar du på sidan 28 i detta nummer.

”Vem är det som gör korsordet? – jag har fastnat” Anders från Stockholm ringde och ville ha lösningen på ett ord. Han kunde dock vänta tills nästa nummer av Svenska Journalen. Här kommer den rätta lösningen till Anders och alla andra som fastnade längs vägen. Det är Lars Fridestig i Fränsta som är korsordsmakare. Han jobbar med datorn som redskap och ett korsord tar i allmänhet 2-3 dagar att göra.

Kalendern

Läkarmissionens event och konserter.

Solistkvartetten

- 13 april kl 18.00 Kristinehamns Kyrka
- 14 april kl 17.00 Skara Missionskyrka

Roland Lundgren och Nisse Bergman

- 17 april kl 14.00 Riddarhyttan, Allmänningbo Filadelfia
- 18 april kl 19.00 Hedemora, Vasa kyrkan
- 19 april kl 19.00 Storfors, Filadelfia
- 20 april 11.00 Nås, Missionshuset
- 20 april kl 18.00 Ekshärad, Filadelfia
- 21 april kl 10.00 Malung, Lillmokyran
- 21 april kl 18.00 Lindesberg, Kristinakyrkan

Kjell Lönnå och Sundsvalls kammarkör

- 20 april kl 16.00 Svenstavik, Bergs kyrka
- 21 april kl 16.00 Östersund, Stora kyrkan

Vocalsis och Nisse Bergman

- 27 april kl 19.00 Vrigstad
- 28 april kl 11.00 Helsingborg, Pingstkyrkan
- 25 maj kl 18.00 Styrso, Pingstkyrkan
- 26 maj kl 11.00 Öckerö, Nimbus
- 26 maj kl 18.00 Öckerö Nimbus

Ingemar Olsson och Nisse Bergman

- 3 maj 19.30 Sunne, Sunne kyrka
- 4 maj kl 18.00 Karlskoga, Rävåskyrkan

Da Capo och Nisse Bergman

- 1 juni kl 19.00 Bankeryd, Missionskyrkan
- 2 juni kl 18.00 Jönköping, Immanuelskyrkan

Richard Niklasson och Nisse Bergman

- 12 maj kl 18.00, Götene, viskväll i Pingstkyrkan.

Jenny lär barn läsa och skriva

– Resultaten är så tydliga när man arbetar med barn. Det säger Jenny som har förskola för barn på sin egen veranda. Hon räddar därmed barnens skolgång och lär sig själv samtidigt. Drömmen är att bli lärare.

och bestämde sig snabbt för att hoppa på utbildningen, för att få redskap och pedagogiska kunskaper till att undervisa barn. För henne var det sedan ett enkelt beslut att öppna sitt hem.

– Förskolan ger barnen ett bättre liv, utan den har de nästan ingen chans att fortsätta i den vanliga skolan, säger Jenny.

Jenny vet vad hon pratar om. I det här området har de flesta av barnen minst en förälder som varken kan skriva eller läsa. Om barnen dessutom inte har gått någon förskola är det svårt att hänga med i första klass. Och den som inte klarar skolan har lätt att hamna i ungdomskriminalitet och gäng – ett stort problem i dessa områden.

DET HÖRS ETT gnisslande när grinden till tomten öppnas och Gabriella, dagens första elev kliver in, tätt följd av mamma och lillasyster. Inga barn promenerar ensamma till förskolan. Området är alldeles för farligt.

– Jag gillar att rita och så har jag fått många nya vänner här, berättar Gabriella.

TEXT: JOHANNA KRATZ

FOTO: HANS-JÖRGEN RAMSTEDT

SOLEN HAR ÄNNU inte hunnit upp över de rangliga kåkarna i ett av San Salvadors fattigare områden, men Jenny har redan ställt i ordning färgglada plaststolar ute på verandan till sitt eget hus. Klockan åtta varje morgon förvandlas platsen till undervisningssal för kvarterets småttingar och om några minuter kommer 37 sexåringarna att droppa in här. Jenny håller själv i lektionerna, tillsammans med ett par frivilliga medhjälpare.

– Jag finner stor glädje i att se hur barnen lär sig läsa och skriva, säger hon.

Jenny är 27 år men redan änka och har gått en kortare kurs till ”förskollärare”. Hon hade just förlorat arbete

El Salvador

■ El Salvador har drygt 5,3 miljoner invånare. Uppemot en femtedel av invånarna, runt en miljon människor, är enligt officiella siffror analfabeter i landet. Förskolan ingår officiellt i landets utbildningssystem, men ofta saknas förskolor eller plats för barnen och föräldrar måste många gånger betala för utbildningen. Läkarmissionen stöder, genom sin lokala partner, Alfalisal, förskolor med tryckt utbildningsmaterial i ett antal centralamerikanska länder, däribland El Salvador.

Att följa med i skolan är en stor utmaning för barn vars föräldrar aldrig ägt en bok, eller själva inte kan läsa och skriva. Men tack vare förskolan på Jennys veranda och skolböcker från Läkarmissionen får barnen från slummen i El Salvadors en möjlighet att klara av sin skolgång - och slipper ärva föräldrarnas alfabetismen.

En av de största utmaningarna för Alfalasal, Läkarmissionens lokala partner, är att övertyga föräldrarna att låta barnen komma hit. Ofta är de skeptiska och har svårt att förstå meningen med skola, när vardagen går ut på att klara sig från en dag till en annan. Från förskolan går man därför runt i kvarteret och hälsar på hos familjerna. Gabriellas mamma är en av dem som låtit sig övertalas.

– Det tog ganska lång tid innan jag förstod meningen med detta, men när jag fick besök från förskolan förstod jag hur viktigt det är att Gabriella får en utbildning, säger hon.

FLER MAMMOR KOMMER nu in på gården i en jämn ström, inte sällan med barn både i handen och i famnen. Några av barnen som droppar in på gården bär skoluniform, men till skillnad från ”vanliga” förskolor kan föräldrarna låta barnen komma i andra kläder om de inte har råd med skoluniform. Böckerna behöver de

inte heller betala för och varje barn får en bok som de kan ta med till syskon och föräldrar. Boken är framtagen för att vara pedagogisk och lekfull och ger barnen en bra grund att stå på inför skolan.

NÄR LEKTIONEN BÖRJAR får barnen upprepa en ramsa innan Jenny ritar upp siffror på tavlan. Barnen tittar i de färgglada böckerna och räcker upp handen för att svara.

– Resultaten är så tydliga när man arbetar med barn. Jag har insett att jag vill ägna mitt liv åt att lära andra. På det här sättet kan jag bidra, säger hon.

Jenny får lite ekonomiskt stöd från kyrkan i området, annars är en stor del av arbetet frivilligt. Men hon har fått ut något mer av sin verksamhet, det är inte bara barnen som har utvecklats på Jennys veranda.

– Nu studerar jag även pedagogik på universitetet, för att kunna bli en riktig lärare till slut säger hon. ■

Gabriellas mamma

”Det tog ganska lång tid innan jag förstod meningen med detta, men när jag fick besök från förskolan förstod jag hur viktigt det är att Gabriella får en utbildning.”

Välkommen!

Här kan du ställa frågor eller kommentera det som du har läst i Journalen eller annat som rör Läkarmissionens arbete.

Skriv till: eva.nordenstam@lakarmissionen.se eller till Svenska Journalen/Läkarmissionen, Eva Nordenstam, 162 88 Vällingby

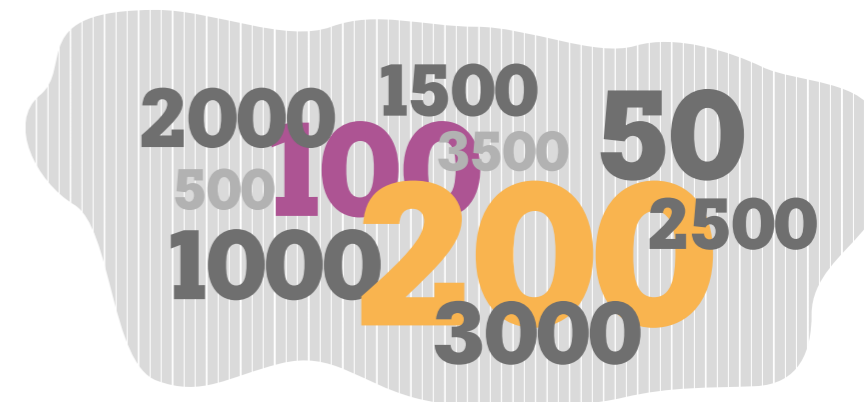

Hur går det med skatterabatten?

■ I mitten på februari skickade Läkarmissionen ut kontrolluppgifter till alla givare så att man själv, när årets deklara-tionsblankett kommer, kan avgöra om Skattemyndigheten har fått med alla gåvor till godkända ändamål, som från och med 2012 ska berättiga till en så kallad skatterabatt.

I samband med detta hörde flera av sig till Läkarmis-sionen. Dels var det några som först då hade förstätt att Skatteverket kräver att varje enskild gåva måste vara på minst 200 kronor för att räknas med – och som därför var besvikna på att flera av deras gåvor därför inte blivit medräknade.

Andra hade känslan av att inte alla deras gåvor hade kommit med i redovisningen, men oftast berodde skillnaden

på att gåvor som betalades in i slutet på december 2012, inte kom fram till Läkarmissionen förrän den 3 januari 2013 – och därför inte kunde räknas in i underlaget för 2012. Däremot kommer de

gåvorna givetvis att ingå i redovisningen för 2013. I stort verkar införandet av möjlighet till en skatterabatt på 25 procent av skänkta belopp mellan två-sex tusen kronor till godkända ändamål

att vara mycket uppskattad av Läkarmissionens understödja-re. Men några få personer har också uttryckt ett principiellt motstånd mot att Skattemyndigheten ska informeras om att de har skänkt pengar.

TACK!

■ Eleverna på Södra Latin har för fjärde året i rad anordnat en stödgalä för Haiti. Galan hölls på Södra Teatern och pengarna gick till Läkarmis-sionens återuppbyggnadsarbete på Haiti.

Vill du bli en Skyddsängel?

■ Den som vill stödja Läkarmissionens arbete för utsatta och övergivna barn kan bli skyddsängel. Då ger man ett valfritt belopp på autogiro och får en unik, liten docka, från Sydafrika, som går att ha som brosch.

Ring Givarservice på 08-620 02 00

Rulltårta med chokladfyllning

Sätt varmluftsugnen på 200°. Om ni inte har varmluftsugn, 250°. Grädda då bara tårtbotten i fem min.

DET HÄR BEHÖVER DU:

- 3 ägg
- 2 dl strösocker
- 2 dl vetemjöl
- 2 tsk bakpulver
- 0,5 dl mjölk, rumsvarm

Choklad ganache:

- 200 g mörk choklad, finhackad
- 2 dl grädde
- 2 msk honung

SÅ HÄR GÖR DU:

■ Lägg chokladen i en bunke. Häll grädde och honung i en liten kastrull. Koka upp och håll över chokladen. Rör med plastlev tills det blir en homogen ganache!
■ Vispa ägg och socker fluffigt med en elvisp. Blanda bakpulver och mjöl och rör försiktigt ner det i äggblandningen omväxlande med mjölken. Rör till en jämn smet. Lägg ett bakplåtspapper i en långpanna och slå på smeten. Bre ut den jämnt över plåten. Baka i mitten av ugnen i 8 minuter. Passa så att den inte blir bränd.
■ Ta ut den och strö 1 msk socker över den, vänd sedan upp den på ett nytt bakplåtspapper. Bred chokladganachen över kakan och rulla ihop den med bakplåtspappret medans den ännu är ljummen.

Kikärtsgryta med buttifara

DET HÄR BEHÖVER DU:

- 4 buttifarakorvar, eller salsiccia
- 2 morötter i mindre bitar
- 3 skalade potatisar i mindre bitar
- 1 gul lök, grovt hackad
- 2 klyftor vitlök, hackade
- 1 msk paprikapulver
- ½ msk spiskummin
- 1 kanelstång
- 2 lagerblad
- 1 chili, grovt hackad
- olivolja
- 5 dl kikärtor, blötlagda
- 1 l vatten
- salt och vitpeppar

SÅ HÄR GÖR DU:

■ Börja med att skiva korven i bitar om tre cm. Bryn dem i olivolja i en gryta. Lägg sedan i och bryn i tur och ordning, lök, vitlök, morötter och potatis. Fyll sedan på med alla kryddorna, rör om.
■ Nu är det dags för kikärtorna följt av vattnet. Låt det hela koka på svag värme i cirka 30 minuter. Smaka av med salt och peppar efter halva koktiden. Servera med bröd.

Flan med apelsinsmak

DET HÄR BEHÖVER DU:

- 1 ¼ dl socker
- 5 dl grädde
- 3 ägg
- ¾ dl socker
- 1 tsk vaniljsocker
- rivet skal från ½ apelsin
- mandel, hyvlad och rostad till garnering
- vispad grädde till garnering

SÅ HÄR GÖR DU:

■ Karamellisera den första mängden socker i en panna tills den är gyllenbrun, slå i sex ugnsfasta portionsformar. Låt grädden precis koka upp och ta av från värmen.
■ Rör ihop ägg, socker och vaniljsocker i en skål.
■ Slå på den varma grädden, lite i taget under omrörning, rör tills all grädde är i och

Haricots verts & fikonsallad

DET HÄR BEHÖVER DU:

- ½ kg haricots verts
- 4 färska fikon, delade i kvartar
- 1 handfull skalade valnötter
- 1 silverlök, tunt skivad
- ½ dl gräslök, hackad
- ½ dl persilja hackad
- manchego-ost, kan ersättas med parmesan
- salt och peppar
- olivolja
- vinäger

SÅ HÄR GÖR DU:

■ Rensa och lägg bönorna i kokande lättsaltat vatten. När de är klara, de ska fortfarande vara spänstiga, slår

man av kokvattnet och kyler ner bönorna i kallt vatten. Byt vatten ofta i början för bönorna värmer upp vattnet och kokningen avstannar då inte helt. Låt dem ligga i kallt vatten i 10 minuter och slå dem sedan i ett durkslag så de får rinna av.
■ Bred ut haricots vertsen på ett serveringsfat och arrangera fikonkvartarna ovanpå. Strö silverlöken, de lätt krossade valnötterna, persiljan och gräslöken över fatet och ringla sedan på olivolja och vinäger. Salta och peppra, avsluta med att hyvla manchegon över salladen.

Albondigas med mandelsås

DET HÄR BEHÖVER DU:

- 250 g kalvfärs
- 1 vitlöksklyfta, fint hackad
- 1 gul lök, fint hackad
- 1 dl ströbröd
- 1 ägg
- salt och peppar
- olivolja
- persilja, hackad till garnering

Mandelsås:

- 1 gul lök, hackad
- 1 vitlöksklyfta, hackad
- 2 blekselleristänger, hackade
- 1dl hackad mandel
- 1 burk krossade tomater
- 1dl passerade tomater
- 1 dl vitt vin
- 1 tsk spiskummin
- salt och peppar

SÅ HÄR GÖR DU:

■ Börja med såsen. Svetta lök och vitlök i en gryta, tillsätt sellerin och tomaterna. Fortsätt med mandeln, spiskummin och vitt vin.
■ Smaka av med salt och peppar och låt sjuda i tjugominuter.
■ Blanda alla ingredienser till köttbullssmeten i en bunke. Forma köttbullar och stek dem gyllenbruna runt om. Lägg försiktigt ner dem i tomat- och mandelsåsen.

sockret har löst sig. Tillsätt det rivna apelsinskalet.
■ Fördela sedan äggblandningen i de sex formarna och ställ i vattenbad. Grädda i ugn på 150° i ca 45–60 minuter eller tills smeten stelnat.
■ Ta ut och låt svalna i kyl minst en timme innan de serveras.
■ Skär loss flanerna i kanterna och lägg dem på assietter.

Mask skapar liv...

Fuktigt. Maskarna vrider sig i handen. Det ser lite läskigt ut. Så många maskar på en gång, de är så många att några faller ner i den fuktiga jorden. En hand märkt av hårt arbete och ett strävsamt liv. Livet har stundtals varit utan hopp och utan framtidsutsikter. Dhanush är inte ensam om sin beskrivning. Hennes liv delas av tusentals, för att inte säga miljontals andra. Livet på landsbygden är för många indiska kvinnor en kamp för överlevnad. Det är smutsigt, fattigt och tufft. Ingen ser åt en kastlös. Ingen bryr sig om deras livsöde.

Plötsligt händer det. Det är kanske inte en lottvinst, men för Dhanush så öppnar sig helt nya möjligheter. Läkarmissionen stödjer ett projekt där kvinnor får organisera sig i spargrupper, där deras talang för olika typer av entreprenörskap uppmuntras. Läkarmissionen drivs av visionen att kvinnor som Dhanush ska återfå sin värdighet och kunna skapa sig en stark och positiv framtid. Ett liv med innehåll och drömmar. I dessa spargrupper börjar man diskutera vad man skulle kunna göra för att försörja sig och skapa en bättre framtid.

DHANUSH TÄNKER PÅ sin åkerlapp.

Skörden blir alltid så liten. Tänk om jorden kunde vara mer näringsrik och ge lite mer. Där föddes idén. Då kom hon på detta med maskarna. Att hon kunde ta hand om hushållsavfall, och låta maskarna göra jobbet. Att slänga ner massor med dagmask som får omvandla skräpet till odlingsjord, riktig matjord. Idag säljer Dhanush sin maskbearbetade jord till flera gårdar runt omkring. Hon kan inte ta emot fler beställningar. Den egna jorden ger mycket bättre skördar. Dhanush och hennes man kan nu ge sina barn en god utbildning. Att du regelbundet är med och ger dina bidrag till Läkarmissionen skapar en bättre värld. Framtiden är ljus. Masken skapar liv.

Johan Lilja

Direktor på Läkarmissionen

Läkarmissionen

• Sedan 1958 har Läkarmissionen arbetat för att förändra framtiden för utsatta människor. Vi förmedlar cirka hundra miljoner kronor till hjälpinsatser i fyra världsdelar med tyngdpunkt på Afrika. Vi samarbetar med

lokala partner inom tre områden: Social omsorg, utbildning och självförsörjning.
• Vår vision är att genom effektiva metoder stödja utsatta människors vilja och förmåga att förändra sina livsvillkor.

• Vårt uppdrag är att utifrån ett rättighetsperspektiv bekämpa fattigdom och bidra till hållbar utveckling inom våra huvudområden. Vi vill med information engagera fler för Läkarmissionens vision.

Möt våren med en nyutslagen bok!

Cajsa Tengblad
Prestationsprinsessan

En duktig flicka klarar allt – det gjorde Cajsa Tengblad. Ända tills det blev för mycket. Igenkänning och verktyg för alla prestationsprinsessor! 978-91-7387-273-7

Göran Skytte
Förvandlingar – från död till liv

Göran Skyttes egen berättelse om tre strokes och vägen tillbaka – och en rad andra förvandlingsvittnesbörd. 978-91-7387-274-4

Maggan Häglund
Maggans lilla starksköra

En liten bok full av tröst. En bok för dig som vet att livet är både fniss och svarta dagar med sorgkanter. Av en av författarna till succéboken *Drunkna inte i dina känslor*. 978-91-7387-285-0

Kent Revedal & Simon Bynert
Smällen

En bil står plötsligt i vägen för Kent Revedals motorcykel. När han vaknar upp har hjärnan förlorat kontakten med benen. Bit för bit får han återerövra sitt liv. 978-91-7387-292-8

Jennifer Thompson, Ronald Cotton & Erin Torneo
Nummer fem från vänster (pocket)

Jennifer blir våldtagen. Hon pekar ut Ronald Cotton som döms till livstid plus femtio år. Elva år senare visar DNA-tester sanningen: han är oskyldig. Finns det förlåtelse och försoning? 978-91-7387-281-2

John Ortberg
Livet jag längtar efter (pocket)

Utökade utgåvan – nu i pocket!
978-91-7387-290-4

Fjärde boken
om Bricken!

Vibeke Olsson
Amerikauret

Brickens stora pojke Nikanor har läshuvud, säger magister Sundblad. Och Bricken blir förtvivlad: ska han skickas till läroverket i Sundsvall och bli en främling bland sina egna?

Inbunden 978-91-7387-271-3
Ljudbok 978-91-7387-286-7

John Ortberg
Här för att stanna

John Ortberg skriver om Jesus. Bara om Jesus. En vän och räddare som är här för att stanna. 978-91-7387-270-6

Anna Braw
Sticka och skicka

Var med och värm världens nyfödda! Rädda liv! En inspirationsbok för både nybörjarstickare och stickproffs. 978-91-7387-284-3